

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ സപ്തമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| സപ്തമഃ സർഗഃ ||

രാജാമാത്യാനാം ഗുണാനാം നീതേശ്വ വർണനം

തസ്യാമാത്യാ ഗുണൈരാസ -
നിക്ഷ്യാകോഃ സുമഹാത്മനഃ |
മന്ത്രജ്ഞാശ്ചേംഗിതജ്ഞാശ്ച
നിത്യം പ്രിയഹിതേ രതാഃ || 1.7.1 ||

അഷ്ടൗ ബഭൂവുർവീരസ്യ
തസ്യാമാത്യാ യശസ്വിനഃ |
ശുചയശ്ചാനുരക്താശ്ച
രാജകൃത്യേഷു നിത്യശഃ || 1.7.2 ||

ധൃഷ്ടീർജയന്തോ വിജയഃ
സുരാഷ്ട്രോ രാഷ്ട്രവർധനഃ |
അകോപോ ധർമപാലശ്ച
സുമന്ത്രശ്ചാഷ്ടമോർഥവിത് || 1.7.3 ||

ഋത്വിജൗ ദ്വാവദിമതൗ
തസ്യാസ്താമൃഷിസത്തമൗ |
വസിഷ്ടോ വാമദേവശ്ച
മന്ത്രിണശ്ച തഥാപരേ || 1.7.4 ||

സുയജ്ഞോപ്യഥ ജാബാലിഃ
 കാശ്യപോപ്യഥ ഗൗതമഃ |
 മാർകണ്ഡേയസ്തു ദീർഘായു -
 സ്തഥാ കാത്യായനോ ദ്വിജഃ || 1.7.5 ||

ഏതൈർബ്രഹ്മർഷിഭിർനിത്യ -
 മൃതിജസ്തസ്യ പൗർവകാഃ |
 വിദ്യാവിനീതാ ഹ്രീമന്തഃ
 കുശലാ നിയതേന്ദ്രിയാഃ || 1.7.6 ||

ശ്രീമന്തശ്ച മഹാത്മാനഃ
 ശസ്ത്രജ്ഞാ ദൃഢവിക്രമാഃ |
 കീർത്തിമന്തഃ പ്രണിഹിതാ
 യഥാവചനകാരിണഃ || 1.7.7 ||

തേജഃക്ഷമായശഃപ്രാപ്താഃ
 സ്തിതപൂർവാഭിഭാഷിണഃ |
 ക്രോധാത് കാമാർഗ്ഗഹേതോർവാ
 ന ബ്രൂയൂരന്യതം വചഃ || 1.7.8 ||

തേഷാമവിദിതം കിഞ്ചിത്
 സ്വേഷു നാസ്തി പരേഷു വാ |
 ക്രിയമാണം കൃതം വാപി
 ചാരേണാപി ചികീർഷിതം || 1.7.9 ||

കുശലാ വ്യവഹാരേഷു
 സൗഹൃദേഷു പരീക്ഷിതാഃ |
 പ്രാപ്തകാലം യഥാ ദണ്ഡം
 ധാരയേയുഃ സുതേഷ്വപി || 1.7.10 ||

കോശസംഗ്രഹണേ യുക്താ
 ബലസ്യ ച പരിഗ്രഹേ |
 അഹിതം ചാപി പുരുഷം
 ന ഹിംസ്യൂരവിദുഷകം || 1.7.11 ||

വീരാശ്ച നിയതോത്സാഹാ
 രാജശാസ്ത്രമനുഷ്ഠിതാഃ |
 ശുചീനാം രക്ഷിതാരശ്ച
 നിത്യം വിഷയവാസിനാം || 1.7.12 ||

ബ്രഹ്മക്ഷത്രമഹിംസന്ത -
 സ്തേ കോശം സമപുരയൻ |
 സുതീക്ഷ്ണദണ്ഡാഃ സമ്പ്രേക്ഷ്യ
 പുരുഷസ്യ ബലാബലം || 1.7.13 ||

ശുചീനാമേകബുദ്ധീനാം
 സർവേഷാം സമ്പ്രജാനതാം |
 നാസീത്പുരേ വാ രാഷ്ട്രേ വാ
 മൃഷാവാദീ നരഃ ക്വചിത് || 1.7.14 ||

ക്വചിന്ന ദുഷ്ടസ്ത്രാസീത്
 പരദാരരതിർനരഃ |
 പ്രശാന്തം സർവമേവാസീദ്
 രാഷ്ട്രം പുരവരം ച തത് || 1.7.15 ||

സുവാസസഃ സുവേഷാശ്ച
 തേ ച സർവേ ശുചിവ്രതാഃ |
 ഹിതാർമാശ്ച നരേന്ദ്രസ്യ
 ജാഗ്രതോ നയചക്ഷുഷാ || 1.7.16 ||

ഗുരോർഗുണഗൃഹീതാശ്ച
 പ്രഖ്യാതാശ്ച പരാക്രമൈഃ |
 വിദേശേഷ്യപി വിജ്ഞാതാഃ
 സർവതോ ബുദ്ധിനിശ്ചയാഃ || 1.7.17 ||

അഭിതോ ഗുണവന്തശ്ച
 ന ചാസൻ ഗുണവർജ്ജിതാഃ |
 സന്ധിവിഗ്രഹതത്ത്വജ്ഞാഃ
 പ്രകൃത്യാ സമ്പദാൻവിതാഃ || 1.7.18 ||

മന്ത്രസംവരണേ ശക്താഃ
 ശക്താഃ സൂക്ഷ്യാസു ബുദ്ധിഷു |
 നീതിശാസ്ത്രവിശേഷജ്ഞാഃ
 സതതം പ്രിയവാദിനഃ || 1.7.19 ||

ഈദ്യശൈസ്തൈരമാത്യൈശ്ച
 രാജാ ദശരഥോന്മഘഃ |
 ഉപപന്നോ ഗുണോപേതൈ -
 രൻവശാസദ് വസുന്ധരാം || 1.7.20 ||

അവേക്ഷ്യമാണശ്ചാരേണ
 പ്രജാ ധർമ്മേണ രക്ഷയൻ |
 പ്രജാനാം പാലനം കുർവ -
 നധർമ്മം പരിവർജ്ജയൻ || 1.7.21 ||

വിശ്രുതസ്ത്രിഷു ലോകേഷു
 വദാൻയഃ സത്യസംഗരഃ |
 സ തത്ര പുരുഷവ്യാഘ്രഃ
 ശശാസ പുഥിവിമിമാം || 1.7.22 ||

നാധ്യഗച്ഛദ്വിശിഷ്ടം വാ
 തുൽയം വാ ശത്രുമാത്മനഃ |
 മിത്രവാനതസാമന്തഃ
 പ്രതാപഹതകണ്ടകഃ |
 സ ശശാസ ജഗദ് രാജാ
 ദിവി ദേവപതിർയഥാ || 1.7.23 ||

തൈർമന്ത്രിദിർമന്ത്രഹിതേ നിവിഷ്ടൈഃ
 വൃത്യോനൂരക്തൈഃ കുശലൈഃ സമർഥൈഃ |
 സ പാർഥിവോ ദീപ്തിമവാപ യുക്തഃ
 തേജോമയൈർഗോദിരിവോദിത്യോർകഃ || 1.7.24 ||

|| ഇത്യർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ബാലകാണ്ഡേ സപ്തമഃ സർഗഃ ||